

at Aanden bliver ligesom Rammerne. Er det en socialdemokratisk Regering, der sætter Rammerne, bliver den Aand, som de fyldes med, en socialdemokratisk, og er det en Regering af et andet Parti, bliver det en anden Aand. Hvordan Folket umiddelbart, efter at Staten har skabt Rammerne, skal fylde en saadan Skole med sin Aand, og hvordan det vil være muligt at faa en saadan ensartet Aand i Skolen under socialdemokratisk Styre, forstaar jeg ikke, og jeg har mine store Tvivl, om den i det hele er forstaaelig.

Det konservative Folkeparti maa, som sagt, være enig med Forslagsstillerne om Lovforslagets Grundtanke, men der er en Paragraf, som jeg frygtede allerede ved den første Gennemlæsning, og denne Frygt er ikke blevet ringere under Diskussionen her. Det er § 3. Jeg frygter for, at denne Paragraf skal give Anledning til, at man nu vil begynde at føre Religion ind i Politikken. Der er intet, jeg er en bestemt Modstander af end dette. Jeg har aldrig set noget godt komme ud deraf, derimod har jeg set uhyre meget ondt komme ud af det. I den Tid, da de faa Magthavere kunde gøre, hvad de vilde, førte det til Baal og Brand, til de uhyggeligste Udskejelser, som Historien taler om. Og naar Magten ikke ligger hos enkelte Magthavere, fører det til gensidige Smæderier og Forfølgelser, fører til alt det Nid og Nag og Had, der kan komme ud af Hævdelsen af forskellige Standpunkter i religiøs Henseende. Jeg har ikke rigtig kunnet gøre mig klart hverken Motiverne til, at denne Paragraf er blevet formet, som den er, ej heller til Rækkevidden af Paragraffen, men jeg maa sige, at jeg frygter, hvad der vil komme ud af den. Skal det være Mening, at der skal føres religiøse Debatter ind i Politikken, vil jeg gøre, hvad jeg kan, for ikke at komme med i Udvalget.

I øvrigt maa jeg anbefale Lovforslaget til Fremme og til en grundig Behandling i et Udvalg.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Klaus Berntsen*): Efter at jeg har hørt Ministerens og de forskellige Partiers Ordføreres Stilling til det foreliggende Lovforslag, har jeg begæret Ordet for at knytte nogle Bemærkninger til de vigtigste af de Udtalelser, der er fremsatte angaaende denne Sag.

Den højtærede Minister viste ikke denne Sag nogen synderlig Velvillie. Ja, den højtærede Minister syntes endog at

være om ikke helt saa dog halvt fornærmet paa mig, fordi jeg har været med til at indbringe dette Lovforslag. Den højtærede Minister henviste til en Samtale, som han har ført med mig angaaende den bekendte Afgørelse, som en Skolekommission i Nørre Søby Sogn paa Fyn har truffet om, at to Børn, der var over 12 Aar, ikke kunde føres over til den frie Skole. Nu er det jo ikke Skik og Brug at referere private Samtaler. (*Borgbjerg*: Jo, det gjorde f. Eks. det ærede Medlem fra Nørresundby [*Nørgaard*] i Bispeudnævnelsessagen!) Kan det ærede Medlem selv dy sig derfor? Den højtærede Minister har i hvert Fald ikke kunnet gøre det. (*Borgbjerg*: Jeg gør det kun, naar jeg kaldes frem af andre.)

Formanden: Jeg beder ærede Medlemmer om ikke at afbryde Taleren.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Klaus Berntsen*): Jeg har imidlertid ikke noget imod at referere Samtalen, som jeg har opfattet den. Jeg spurgte den højtærede Minister, hvorledes han vilde stille sig til det, der var passeret i Nørre Søby. Dertil svarede den højtærede Minister, at han ikke havde faaet Sagen nærmere oplyst af Skolekommissionen, men han mente, at Sagen kunde ordnes administrativt. Dertil bemærkede jeg, at det ansaa jeg for en Umulighed. Den højtærede Minister fastholdt sin Opfattelse og mente, at naar han saa Skolekommissionens Motivering af det foretagne Skridt, var der en Chance for, at han som Minister kunde annullere Skolekommissionens Afgørelse. Det tror jeg nu ikke er muligt — og dette gentog jeg for Ministeren flere Gange —, fordi Skolekommissionerne er suveræne i dette Forhold. Loven af 2. Maj 1855 slutter sin § 1 med den Bestemmelse, at Skolekommissionens Indvilligelse, som det hedder, kræves, for at Børn, der er fyldt 12 Aar, kan gaa over til privat Undervisning.

Jeg hørte i Gaar af det ærede Medlem fra Højrup (*Johs. Fog-Petersen*), at Skolekommissionens Formand, Præsten i Nørre Søby, har sagt — hvis det nu er refereret rigtigt —, at end ikke Kejseren kunde forrykke, hvad der er sket. Hvad det er for en Kejsers, der foresvæver Præsten i Nørre Søby, ved jeg ikke; det overlader jeg til Tilhørernes frie Fantasi at finde ud af, og da der ikke er mange Kejsere i Verden, maa vi vel snart kunne standse ved en af dem.